

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐
แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ สร.๐๒๐๓/๑๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๙ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการตีความพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หารือว่า

๑. การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่าเคลื่อนที่ไปถึงด่านป่าไม้ด่านแรกจะต้องขอใบเบิกทางตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

๒. การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่าเคลื่อนที่เข้าเขตด่านป่าไม้จะต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

๓. การแปรรูปไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่าจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า ในปัญหาข้อที่หนึ่งเกี่ยวกับการนำไม้เคลื่อนที่นั้นมาตรา ๓๘^๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๓๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า การนำไม้เคลื่อนที่ที่จะต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วย นั้น เฉพาะในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๘ เท่านั้น ซึ่งทั้งสี่กรณีดังกล่าวเป็นกรณีของการนำไม้ที่ทำ

^๑ มาตรา ๓๘ บทบัญญัติในส่วนนี้ให้ใช้บังคับแก่กรณีการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ต่อไปภายหลังที่

(๑) นำไม้หรือของป่าที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำหรือเก็บออกจากสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตไปถึงสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตแล้ว

(๒) นำไม้ที่ทำโดยไม่ต้องรับอนุญาตออกไปถึงด่านป่าไม้ด่านแรกแล้ว

(๓) นำไม้หรือของป่าเข้ามาในราชอาณาจักร ไปถึงด่านศุลกากรหรือด่านตรวจศุลกากรที่นำเข้ามาแล้ว

(๔) นำไม้หรือของป่าที่รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ ไปจากที่ที่ไม้หรือของป่านั้นอยู่

^๒ มาตรา ๓๙ ผู้ใดนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ ต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

ออกจากป่าหรือมิฉะนั้นต้องเป็นกรณีการนำไม้เข้ามาในราชอาณาจักร หรือการนำไม้ที่รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ไปจากที่ที่ไม้นั้นอยู่ ซึ่งจะเห็นว่าไม่ได้บังคับถึงการนำไม้อื่นนอกจากไม้สักหรือไม้ยางที่มีได้ขึ้นอยู่ในป่าเคลื่อนที่ ดังนั้นการนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนที่จึงไม่จำเป็นต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยแต่อย่างใด

ในปัญหาข้อที่สอง เมื่อพิจารณาความในมาตรา ๒๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่บัญญัติให้ผู้ให้นำไม้ที่มีไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านป่าไม้ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่รัฐมนตรีกำหนด โดยบัญญัติยกเว้นให้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเฉพาะกรณีการนำไปเพื่อใช้สอยส่วนตัวภายในเขตท้องที่จังหวัดที่ทำไม้นั้น จะเห็นได้ว่าความมุ่งหมายของบทบัญญัติดังกล่าวหมายถึงการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการนำไม้ที่มีไม้หวงห้ามที่ขึ้นในป่าเข้าเขตด่านป่าไม้เท่านั้น ดังนั้นหากเป็นไม้ที่มีไม้หวงห้ามซึ่งมิได้ขึ้นในป่าแล้ว ก็ย่อมไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๕ ดังกล่าว แต่อย่างใด

ในปัญหาข้อที่สามเห็นว่า มาตรา ๕๐ (๔)^๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้บัญญัติยกเว้นไม้ให้นำมาตรา ๔๘^๕ มาใช้บังคับในกรณีที่เป็นการแปรรูป

^๓ มาตรา ๒๕ ผู้ใดนำไม้ที่มีไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่นำไปเพื่อใช้สอยส่วนตัวภายในเขตท้องที่จังหวัดที่ทำไม้นั้น

การนำไม้เข้าเขตด่านป่าไม้หลายด่าน ให้เสียค่าธรรมเนียมเพียงด่านแรกเพียงด่านเดียว

^๔ มาตรา ๕๐ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๔๘ มิให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำเพียงเลื่อย ตัด ลิด ขุด หรือถากซ่อไม้เพื่อทำเป็นซุงท่อน ไม้เหลี่ยมกลอน ฆ้องหรือกลอน เสาถาก หรือหมอนรถ หรือเพื่อทำไม้ฟันหรือทำไม้เผาถ่าน หรือเลื่อยผ่าเพียงเพื่อความจำเป็นในการชักลาก ในเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้ให้กระทำการนั้น ๆ ได้ และผู้รับอนุญาตได้กระทำการนั้น ๆ ก่อนนำไม้เคลื่อนที่จากบริเวณต่อไม้

(๒) การแปรรูปไม้ที่แปรรูปมาแล้วจากไม้ซุงหรือไม้ท่อน ที่มีใช้เพื่อการค้า

(๓) การมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มีใช้เพื่อการค้าโดยหลักฐานแสดงว่าได้ไม้นั้นมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

(๔) การแปรรูปไม้หรือมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มีไม้หวงห้าม

(๕) การแปรรูปไม้โดยใช้แรงคนที่มีใช้เพื่อการค้า จากไม้หวงห้ามที่ยังมิได้แปรรูปโดยมีหลักฐานแสดงว่าได้ไม้นั้นมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

^๕ มาตรา ๔๘ ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้ ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปไม้ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงค้าไม้แปรรูป มีไม้สักแปรรูปไม่ว่าจำนวนเท่าใดไว้ในครอบครองหรือมีไม้แปรรูปชนิดอื่นเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและในการอนุญาต

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคหนึ่ง ไม้ซุงหรือไม้ท่อนที่จมอยู่ในแม่น้ำลำคลอง ในรัศมีห้าสิบเมตรของบริเวณที่ทำการแปรรูปไม้ และไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของให้สันนิษฐานว่าเป็นไม้ที่อยู่ในความครอบครองของผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ที่มีโรงงานอยู่ในบริเวณนั้น

ความในวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำแก่ไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรด้วย

ไม้หรือมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มีไซ้ไม้หวงห้าม ดังนั้น ในการแปรรูปไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้
สักหรือไม้ยางที่มีได้ขึ้นในป่า ซึ่งไม่ใช่ไม้หวงห้าม จึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามมาตรา ๔๘ ได้อย่างใด

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๑๙